Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2018-11-19

Dnr 511-6439-2013

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Dragtjärn i Ljusnarsbergs kommun samt beslut om föreskrifter m.m.

BESLUT

Bildande av naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen ett område av fastigheterna Lindesberg Gränseskogen 1:2, Lindesberg Klotskogen 1:2, Ljusnarsberg Ängesgården 1:15 och Ljusnarsberg Laggarbo 1:18 i Ljusnarsbergs kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut och som slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn skall vara Dragtjärn.

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt skydda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv.

Områdets naturskogar och myrmarker och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald ska lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Som återställningsåtgärd med efterföljande fri utveckling kan bränning komma ifråga för utvecklingsmark och arronderingsmark liksom åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker, sjöar och vattendrag.

Återkommande bränning kan komma ifråga i naturskog då det motiveras av förekomsten av äldre naturlig brandpåverkan och onaturligt långvarig brandfrist samt specifikt för att gynna vissa brandanknutna arter.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper. Även röjning av igenväxningsvegetation som t.ex. yngre träd i myrar kan komma ifråga.

Föreskrifter för naturreservatet

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd såväl som att fälla enstaka träd eller buskar, samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller delar av träd,
2. så eller plantera träd,
3. borra, gräva, spränga, schakta, markbereda eller utföra annan mekanisk bearbetning av mark, block eller berg, eller bedriva täkt av något slag, utfylla, tippa, eller anordna upplag,
4. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
5. anlägga väg, stig, led eller uppställningsplats för fordon eller båtar,
6. framföra motordrivet fordon annat än på bilvägar,
7. uppföra eller upplåta mark för byggnad eller annan anläggning,
8. utöka befintlig byggnad eller anläggning,
9. uppföra mast eller vindkraftverk,
10. dra fram ledning i mark, vatten eller luft, eller gräva ned befintlig luftledning,
11. kalka mark, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
12. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
13. stödutfodra vilt, annat än fyra saltstenar på stolpar på platser som anges i karta till detta beslut. Se bilaga 2.
14. uppföra eller underhålla jaktpass eller jakttorn annat än på platser som anges i karta till detta beslut. Se bilaga 2

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla.

1. Utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor vid platser som markeras på beslutskartan.

BESLUT
2018-11-19 Dnr 511-6439-2013

3. Anläggande och underhåll av markerad stig samt rastplats enligt beslutskarta
4. Avverkning eller på annat sätt borttagande av exotiska träd och buskar såsom contortatall, lärkträd, ädelgran mm samt eliminering av invasiva arter som t.ex. blomsterlupin.
5. Naturvårdsbränning av lämpliga bestånd på utvecklingsmark och arronderingsmark.
6. Återkommande naturvårdsbränning i skogsbestånd där spår av tidigare bränder finns.
7. Avverkning eller ringbarkning av konkurrerande träd i anslutning till vissa särskilt värdefulla trädindivider eller grupper av i huvudsak grova gamla tallar och lövträd
8. Avverkning av igenväxningsvegetation på myrmarker.
9. Igenläggning av diken för att återställa sumpskog och våtmarker
10. Återställande av flottningsrensade vattendrag genom återläggning av stenar och block.
11. Undersökning och dokumentation av djur-, växt- och svamparter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Det är förbjudet att

1. borra, hacka, spränga, gräva, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jordytan, sten eller block, eller att flytta eller bortföra sten eller block,
2. framföra motordrivet fordon annat än på bilvägar,
3. fälla, bortföra eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada vegetationen t ex genom att plocka eller gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar och svampar,
5. cykla förutom på befintliga bilvägar,
6. störa djurlivet på annat sätt än vad som normalt förekommer vid bedrivande av jakt och fiske,
7. utan Länsstyrelsens tillstånd samla in växter, djur, lavar eller svampar,
8. utan Länsstyrelsens tillstånd sätta upp permanent tavla, skylt, affisch, eller därmed jämförlig anordning eller att snitsla spår,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande,
10. utan Länsstyrelsens tillstånd utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft 19 november 2018.

BESLUT
2018-11-19 Dnr 511-6439-2013

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Undantag från föreskrifterna enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

a) förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår ovan av föreskrifterna enligt 7 kap 6 § miljöbalken,
b) förvaltaren av naturreservatet att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial samt annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden,
c) hämtning av fälld älg, hjort, björn eller vildsvin med fordon som inte ger långsiktigt bestående skador på mark eller vegetation,
d) uttransport av byggnadsmaterial till jakttorn och då endast på frusen och snötäckt mark,
e) uppförande och underhåll av jaktpass och jakttorn på de platser som anges i karta till detta beslut,
f) försiktig röjning av siktgator för jakt i anslutning till de jaktpass och jakttorn som anges i karta till detta beslut,
g) uppsättning av snitslar fram till jaktpass, vilket ska ske sparsamt och med annan färg än ledmarkeringarna i reservatet,
h) framförande av motorfordon av tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende (insatsen ska omgående anmälas till länsstyrelsen),
i) framförande av snöskoter för utförande av inventering m.m. inom ramen för Länsstyrelsens rovdjursförvaltning,
j) bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov, dock ej fridlysta eller rödlistade arter,
k) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig väg omfattande hela vägområdet med tillhörande anläggningar i direkt anslutning till vägområdet,
l) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig mark- eller luftledning i enlighet med ledningsrätt/servitut som är gällande vid detta besluts ikraftträdande,
m) inplantering av fisk i fiskesjö enligt beviljat tillstånd av Länsstyrelsen som var gällande då reservatsbeslutet trädde i kraft,
n) kalkning av vatten med syftet att åstadkomma biologisk återställning av sjöar och vattendrag.

BESLUT
2018-11-19 Dnr 511-6439-2013

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar Länsstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 3.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Området uppvisar en variation av tämligen opåverkade naturtyper som är typiska för länets nordliga barrskogar. Stora delar utgörs av naturskogsartad barrskog med inslag av historiska brandstubbar från tidigare skogsbränder. Inslag av äldre fuktigare och mossrika barrskogar med lång kontinuitet finns. På mindre öar och uddar i de talrika tjärnarna finns både inslag av tydligt brandpräglad tallskog och grannaturskog. Exempel på signalarter och rödlistade kryptogamer funna i området är doftskinn (NT), sprickporing (VU), gräddticka (VU), ullticka (NT), gränsticka (NT) och tallticka (NT). Gammelgransskål (NT), svart taggsvamp (NT), orange taggsvamp (NT), gul taggsvamp (NT), motaggsvamp (NT), blå taggsvamp (NT), lakritsmusseron (VU), stjärntagging (NT), tajgataggsvamp (VU), laxticka, tallgråticka, garnlav (NT), lunglav (NT), aspgelélav (NT), violettgrå tagellav (NT), brunpudrad nållav (S), gul nållav (S), gammelgranlav (S), skuggblåslav (S) och skinnlav (S), lunglav (NT) m.fl.

Tjäder och orre är karaktärsarter tillsammans med flertalet hackspettar. Tjäderlek förekommer på flera ställen, bl.a. finns en tjäderlekplats på Kroktjärnsberget SO sjön Stora Skinnfisken. Större hackspett, spillkråka och tretåig hackspett häckar i landskapet. Smålom häckar ställvis i någon av tjärnarna. Sparvuggla, pärluggla och slaguggla är alla noterade under de senaste 10 åren, berguv under 1990-talet. Häckning av skogssnäppa och grönbena i myrarna här är ej ovanligt. Varg förekommer och lo är stationär i Dragtjärnsområdet och intilliggande skogslandskap.

I Sandån som utgör gräns mellan Dragtjärn och Naturvårdsområdet Malingsbo-Kloten finns ett ursprungligt och stationärt öringbestånd. Vattendraget bedöms ha stort bevarandevärde som skyddsvärt strömvatten ur fiskesynpunkt inom Örebro län. (Rapport från Fiskenämnden i Örebro län, 1984.) Vattendraget är även klassat som regionalt särskilt skyddsvärt ur naturvårdssynpunkt av Länsstyrelsen.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Förutsättningarna för att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om förvaltningsinriktningen i detta beslut följs och

skötselmålen uppfylls i enlighet med den för reservatet fastställda skötselplanen.

Beslutet följer Naturvårdsverkets riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljökvalitetsmålen. Skyddet av Dragtjärn bidrar till arealmålet för miljömålet Levande skogar samt till miljömålet Ett rikt växt- och djurliv. Andra mål kan också vara aktuella som Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag m. fl.

Naturreservatet skyddar också ekosystem vars funktioner är viktiga för upprätthållande av de ekosystemtjänster vårt samhälle är beroende av.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvens-utredning av regelgivningen.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Dragtjärn och området runt om uppmärksammades redan under tidigt 1970-tal i Länsstyrelsens översiktliga naturvärdesinventering av Ljusnarsbergs kommun. Området som inventerades på naturvärden redan på 1960-talet var då avsevärt större, mer homogent och flera av de naturreservat som ligger runt Dragtjärn idag inrymdes då under ett och samma namn (här ingick naturreservaten Jämmerdalen, Lilla Kroktjärnsberget och Getryggsområdet).

I Länsstyrelsens naturvårdsöversikt 1984 uppmärksammades ”storområdet” igen. Ljusnarsbergs kommun tillsammans med Länsstyrelsen utförde därefter under 1990-talet naturvärdesinventeringar av skog i kommunen. Där inventerades Dragtjärn som ett eget område, mer likt det nuvarande. Markägaren kontaktades i samband med denna inventering för att informeras om de höga naturvärdena på fastigheten. Markägaren har själv varit aktiv och kontaktat länsstyrelsen för möten och diskussioner om ett eventuellt skydd. Efter en generationsväxling på fastigheten blev länsstyrelsen kontaktad av den

nuvarande markägaren 2016. Efter ett par möten där markägaren ställde sig positiv till att bilda naturreservat inleddes processen 2017.

Ärendet har varit föremål för remissbehandling. Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till beslut.

Samråd har skett med Ljusnarsbergs kommun.

BESLUT
2018-11-19 Dnr 511-6439-2013

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn:	Dragtjärn
NVR-id:	2005666
Kommun:	Ljusnarsberg
Natura 2000-område:	-
Lägesbeskrivning:	8 km öster om Kopparberg
IUCN-kategori:	1A (strikt skydd)
Fastigheter:	Lindesberg Gränseskogen 1:2, Lindesberg Klotskogen 1:2, Ljusnarsberg Ängesgården 1:15, Ljusnarsberg Laggarbo 1:18
Markägare:	Enskild
Rättigheter:	Jakt, elledning, fiske, väg
Areal:	Totalt areal 392 ha, produktiv skogsmark 310 ha, skogliga impediment 36 ha, vatten 30 ha, våtmark 16 ha
Förvaltare av reservatet:	Länsstyrelsen i Örebro län

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 1.)

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Maria Larsson. I den slutliga handläggningen medverkade även länsråd Anna Olofsson, länsjurist Katarina Nyberg, enhetschef Johan Karlhager, avdelningschef Magnus Eklund samt handläggare Kjell Store föredragande.

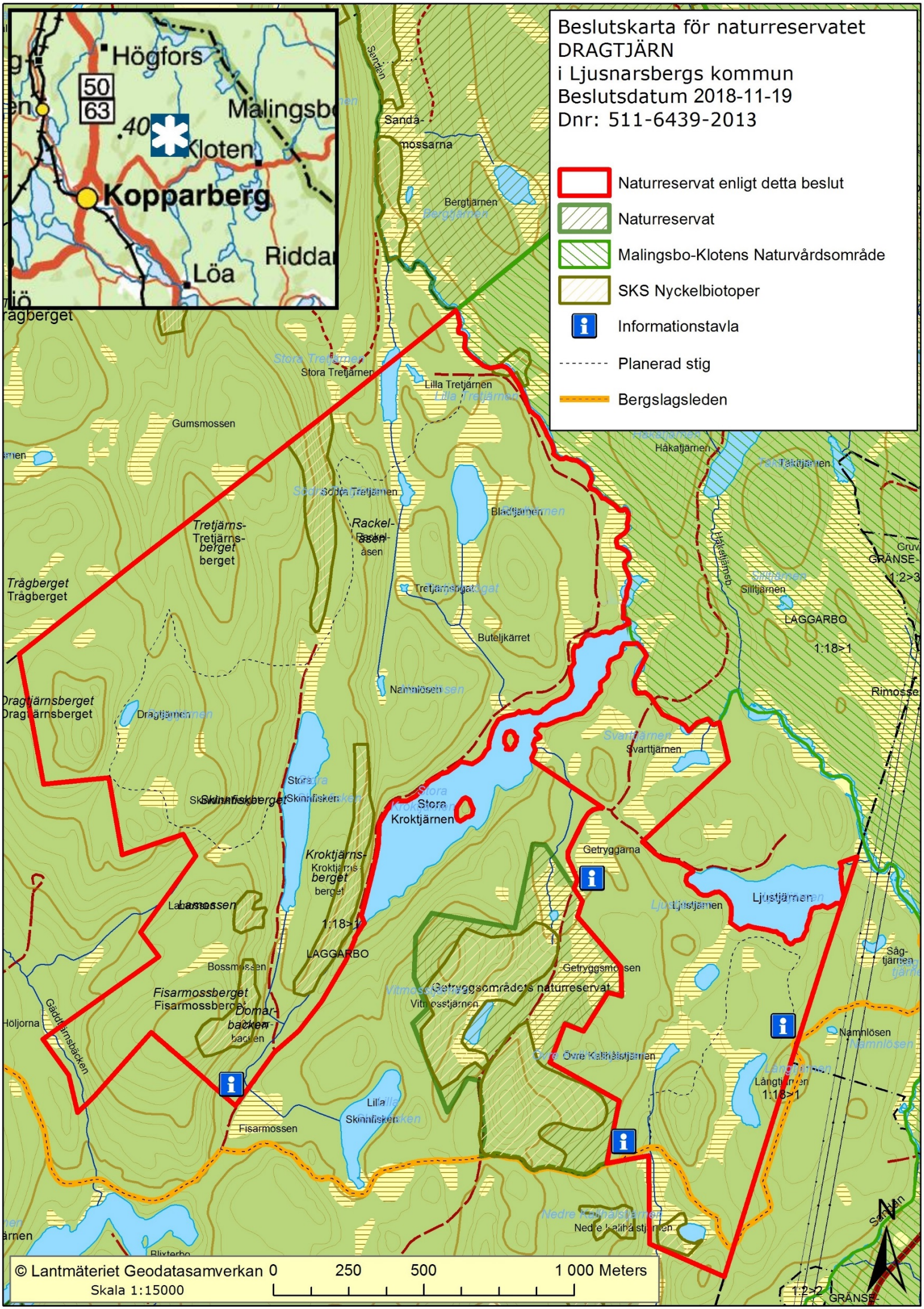
Beslutskarta för naturreservatet
DRAGTJÄRN
i Ljusnarsbergs kommun
Beslutsdatum 2018-11-19
Dnr: 511-6439-2013
Naturreservat enligt detta beslut
Naturreservat
Malingsbo-Klotens Naturvårdsområde
SKS Nyckelbiotoper
Informationstavla
Planerad stig
Bergslagsleden
Högfors
Malingsbo
Kloten
Kopparberg
Löa
Sandamossarna
Bergtjärnen
Stora Tretjärnen
Lilla Tretjärnen
Gumsmossen
Håkatjärnen
Tretjärnsberget
Rackelåsen
Trågberget
Bladtjärnen
Buteljkärret
Namnlösen
Dragtjärnsberget
Dragtjärnen
Svarttjärnen
Stora Skinnfisken
Stora Kroktjärnen
Kroktjärnsberget
Getryggarna
Ljustjärnen
LAGGARBO
1:18>1
Bossmossen
Getryggsmossen
Getryggsområdets naturreservat
Fisarmossberget
Domarbacken
Vitmossen
Övre Kalhälstjärnen
Lilla Skinnfisken
Fisarmossen
Nedre Kalhälstjärnen
Silltjärnen
Rimsse
Sågtjärnen
Långtjärnen
Namnlösen
Gäddtjärnsbäcken
Höljorna
Blixterbo
GRÄNSE
1:2>2
© Lantmäteriet Geodatasamverkan
Skala 1:15000
0
250
500
1 000 Meters

BESLUT
2018-11-19 Dnr 511-6439-2013

BILAGA 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Regeringen. Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Örebro län, 701 86 Örebro. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till orebro@lansstyrelsen.se. Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till Regeringen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Regeringen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden tre veckor från det datum som står på beslutet.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Jaktpass och saltstenar

Naturreservat

Saltstenar

Jaktpass

Bilaga 2

Bergtjärnen
Malingsbo-Klotens naturreservat
LAGGARBO 1:18>1
Silltjärnen
Håkatjärnen
Stora Tretjärnen
Lilla Tretjärnen
Gumsmossen
Håkatjärnen
Takttjärnen
Södra Tretjärnen
Bladtjärnen
Tretjärns-berget
Rackel-åsen
Håkatjärnsb.
Tretjärnsögat
Silltjärnen
Trågberget
LAGGARBO 1:18>1
Buteljkärret
Namnlösen
Rimo
Dragtjärnsberget
Dragtjärnen
Svarttjärnen
Stora Skinnfisken
Skinnfiskberget
Stora Kroktjärnen
Getryggarna
Kroktjärns-berget
Ljustjärnen
Lamossen
Ljustjärnen
1:18>1
LAGGARBO
Bossmossen
Getryggsmossen
Getryggsområdets naturreservat
Fisarmossberget
Vitmosstjärnen
Höljorna
Gäddtjärnsbäcken
Domar-backen
Namnlösen
Övre Kallhålstjärnen
Långtjärnen 1:18>1
Lilla Skinnfisken
Fisarmossen
Nedre Kallhålstjärnen
Blixterbo
Sågudden
1:2>2
KLOT-SKOGEN
SKOGEN
Stora Dragtjärnen
VÄSTRA KÖLSJÖN
1:5>2
Atjärnarna
N

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
Skala 1:15 000

0 250 500 1 000 Meters